

**Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Bibliotēku attīstības institūta
Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes literatūras lasītava (Z lasītava)
aicina iepazīties ar jaunāko profesionālo literatūru (2005.g. aprīlis-jūnijs)**

Dreimane Jana. Latvijas bibliotēkas otrās padomju okupācijas gados : Promocijas darba kopsavilkums / Jana Dreimane. – Rīga : [b.i.], 2004. – 55 lpp. – ISBN 9984-607-64-x. (Z 02(09))

Darba kopsavilkumā sniegts ieskats par promocijas darba objektu, mērķiem un uzdevumiem, hronoloģiskajām robežām (1944.-1974.g.), teorētisko pamatu, struktūru un saturu. Promocijas darba satura izklāstu veido 6 nodaļas:

1. Vēstures avotu apskats
2. Historiogrāfija
3. Laikmeta raksturojums (1944-1974)
4. Bibliotēku sovjetizācija (1944-1954)
5. Hruščova “atkusnis” un bibliotēkas (1955-1959)
6. Iedzīvotāju bibliotekārās apkalpošanas optimizācijas mēģinājumi (1960-1974).

Promocijas darbs aizstāvēts Latvijas Universitātē 2005.g. 2.maijā un tā autore saņēmusi filoloģijas doktora grādu komunikāciju zinātnes nozarē bibliotēkzinātnes apakšnozarē.

Reitz Joan M. Dictionary for library and information science / Joan M. Reitz. – Westport : Libraries Unlimited, 2004. – 788 p. – ISBN 1-59158-075-7. (Z 02(038))

Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes jēdzienu skaidrojoša vārdnīca. Pieejama arī elektroniski <http://lu.com/odlis/>.

Research and innovation : Nordic-Baltic strategies for library development : proceedings of the IV Nordic-Baltic library meeting, May 2-3, 2005, Liepaja, Latvia. – Rīga : National Library of Latvia, 2005. – 204 p. – ISBN 9984-607-65-8. (Z 02)

Krājumā apkopoti 4.Ziemeļvalstu un Baltijas valstu bibliotekāru tikšanās laikā izskanējušie referāti, kuri atbilstoši pasākuma organizācijai sagrupēti atsevišķās sesijās:

- zinātne, tehnoloģija, inovācijas bibliotēkās
- EBLIDA bibliotēkām: prezentācija un diskusija
- jaunā digitālā vide
- nacionālās digitālās bibliotēkas un profesionālie portāli
- informācijas pakalpojumi digitālā vidē
- bibliotēku darbības rādītāji, pētījumi un profesionālā izglītība.

Bruijnzeels Rob. Bibliotheken 2004 : Die Zukunft neu entwerfen / Rob Bruijnzeels. - Bad Honnef : Bock+Herchen Verlag, 2001. – 83 S.- ISBN 3-88347-227-1. (Z 027(4/9))

Grāmatas centrālā tēma – publiskā bibliotēka nākotnes vīzijās – tas, ko mēs no šīs nākotnes sagaidām un kāda vieta tajā atvēlama mūsu sapņiem un ideāliem. Dažādās grāmatā apkopotās nodaļas apvieno pamatatzinums – grāmata ir viena no cilvēces lielākajām bagātībām, tā ir mūsu kultūras dzīves sastāvdaļa un līdz ar to pastāvēs mūžīgi. Tātad savu aktualitāti nezaudēs arī publiskās bibliotēkas – estētiski iekārtotas sabiedriskas komunikēšanās vietas, kur patīkami uzturēties un, protams, lasīt.

Rieger Dietmar. Imaginäre Bibliotheken : Bücherwelten in der Literatur / Dietmar Rieger. – München : Wilhelm Fink Verlag, 2002. – 389 p. – ISBN 3-7705-36797. (Z 02(09))

“Iedomātās bibliotēkas” – grāmata ar šo tēlaino nosaukumu tapusi analogiska pētījuma rezultātā.

Minētais pētījums uzskatāms par centieniem izsekot bibliotēkas pamatidejai no viduslaikiem līdz mūsdienām, pamatojoties uz visdažādāko seno un arī ne tik seno bibliotēku tematiku un motivāciju.

Bagātīgais grāmatā apkopotais materiāls sagrupēts atsevišķos tipoloģiskos kompleksos, piemēram :

- bibliotēkas ideja viduslaikos;
- “utopiskā” bibliotēka;
- bibliotēkas vara un pētījumi;
- bibliotēkas un literārie kanoni;
- “poētiskā” bibliotēka.

Библиотека и краеведение : Библиографический указатель литературы за 1999-2000 гг. - Санкт-Петербург: РНБ, 2003. – 376 с. – ISBN 5-8192-0169-8. (Z 021.7:908)

Bibliogrāfiskajā rādītājā iekļautas monogrāfijas, krājumi, ziņojumu tēzes, disertāciju autoreferāti, metodiskie līdzekļi, bibliogrāfiskie rādītāji, raksti un recenzijas krievu valodā 1999-2000.g. Bibliogrāfiskais materiāls kārtots trīs daļās: 1) novadpētniecība Krievijā: vēsture un mūsdienas; 2) novadpētniecības avoti un metodika; 3) novadpētniecības darbs bibliotēkās. Rādītājā palīdz orientēties palīgrādītāji, papildinformāciju sniedz pielikumi.

Библиотечная эконометрика: вопросы управления формированием библиотечных фондов. – Санкт-Петербург: РНБ, 2003. – 120 с. – ISBN 5-8192-0163-9. (Z 021.61)

Zinātnisko rakstu krājums, kurā aplūkota krājuma veidošana kā bibliotekārās darbības pamats, komplektēšanas avotu izmantošanas efektivitāte, obligātā eksemplāra skaitlisko parametru optimizācija, lielu dokumentu masīvu izvietojums un citi jautājumi.

Брежнева В. В. Информационное обслуживание: продукты и услуги, предоставляемые библиотеками и службами информации предприятий / В. В. Брежнева, В. А. Минкина. - Санкт-Петербург : Профессия, 2004. – 303 с. – ISBN 5-93913-056-9. (Z 025.5)

Autores savā darbā analizējušas informacionālās vajadzības, to noskaidrošanas veidus, lasītāju pieprasījumu precizēšanas metodes. Tekstā aplūkoti mūsdienu informācijas produkti un pakalpojumi, literatūras rādītāju, daidžestu, ziņojumu sastādīšanas metodika, kā arī informācijas produktu kvalitātes jautājumi, cenu veidošanās, apkalpošanas organizācija.

Ванеев А. Н. Методическое обеспечение библиотечной деятельности / А. Н. Ванеев. – Москва : Профиздат, 2002. – 140 с. – ISBN 5-88283-034-6. (Z 024.5)

Izdevums veidots kā mācību līdzeklis studentiem, apgūstot kursu *Библиотекārā darba vadība*. Visi jautājumi aplūkoti gan no bibliotēku - metodisko centru aspekta, gan atsevišķu bibliotēku metodiskā darba organizācijas skatījumā.

Збаровская Н. В. Выставочная деятельность публичных библиотек / Н. В. Збаровская. - Санкт-Петербург : Профессия, 2004. – 224 с. – ISBN 5-93913-060-7. (Z 021.7)

Izdevumā aplūkoti izstāžu veidošanas saturiskie, metodiskie un psiholoģiskie pamatjautājumi. Autore īpaši akcentējusi izstāžu tematiku un dizainu, kā arī uztveres problēmas. Detalizēti apskatīti bibliotēkās veidoto izstāžu formas un organizatoriskās metodes, izstrādāti nekomerciālā mārketinga pamati. Izdevums paredzēts bibliotēku un muzeju darbiniekiem, kuru darbs saistīts ar dokumentu eksponēšanu.

Езова С. А. Грани библиотечного общения / С. А. Езова. - Москва : Профиздат, 2002. – 159 с. – ISBN 5-88283-066-4. (Z 023.5)

Grāmatas autores mērķis – paaugstināt bibliotēku speciālistu komunikatīvās prasmes, motivēt saskarsmes kultūras pilnveidi, veicināt radošu pieeju sadarbībā ar lasītājiem un kolēģiem. Pirmajā daļā autore iepazīstina ar E. Berna transakcionālo analīzi (trīs Ego personības stāvokļiem: *Vecāks*, *Pieaugušais* un *Bērns*) un tās piemērojamību bibliotekāra un lasītāja attiecībās. Otrajā nodaļā raksturoti dažādi bibliotekāru tipi, pamatojoties uz profesionālo darbību un savstarpējām attiecībām ar lasītājiem. Trešā nodaļa veltīta nākamo bibliotekāru sagatavošanai, profesionālai saskarsmei ar lasītājiem, izmantojot radošu pieeju un tehnoloģijas. Izdevums adresēts bibliotēkzinātnes studentiem, mācībspēkiem un bibliotekārā darba praktiķiem.

Информационно – библиографическое обслуживание. - Санкт-Петербург: РНБ, 2003. – 192 с. – ISBN 5-8192-0166-3 (Z 025.5)

Rakstu krājuma pirmais laidniens veltīts uzziņu bibliogrāfiskās apkalpošanas attīstības vēsturiskiem aspektiem un mūsdienu informacionālās apkalpošanas attīstības virzieniem elektroniskā vidē.

Коряковцева Н. А. Техники информационно - библиотечной работы / Н. А. Коряковцева. – Москва : Либерия, 2004. – 135 с. – ISBN 5-85129-176-1. (Z 025.5)

Mācību līdzeklī aplūkoti informacionālās darbības pamatjēdzieni, galvenie darba uzdevumi (meklēšana, identifikācija, atlase, sistematizācija) un darba tehnika ar tradicionāliem un elektroniskiem informācijas nesējiem. Atsevišķa nodaļa veltīta darbam ar interneta resursiem.

Кузнецов И. Н. Научное исследование / И. Н. Кузнецов. – Москва : Дашков и Ко, 2004. – 428 с. - ISBN 5-94798-374-5. (Z 02:001)

Grāmatā izklāstīti zinātniskā darba metodoloģijas, metodikas un tehnikas pamati, melnraksta un galīgā varianta rakstīšanas tehnika, teksta un ilustratīvā materiāla noformēšanas prasības. Īpaša vērība veltīta darbam ar informācijas avotiem, kursa darbu, diplomdarbu un disertāciju sagatavošanas īpatnībām.

Нормативные документы для библиотек высших учебных заведений. – Москва : ГП Центральный коллектор научных библиотек, 2002. – 114 с. - ISBN 5-93260-003-9. (Z 02:34)

Krājumā iekļauti nozīmīgākie dokumenti, kuri reglamentē Krievijas augstāko mācību iestāžu bibliotēku darbu – Krievijas Federācijas likumi, Izglītības ministrijas un Kultūras ministrijas dokumenti, augstskolu bibliotēku atsevišķu nodaļu tipveida nolikumi.

Отле Поль. Библиотека, библиография, документация : Избранные труды пионера информатики / Поль Отле. – Москва : ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 348 с. - ISBN 5-8183-0624-2 (Z 02)

Grāmatā ievietotas 20.gs. divdesmitajos gados krievu valodā izdotās beļģu sociologa Pola Otlē (1868-1944) bibliotēku darba, bibliogrāfijai un informācijas darbam veltītās publikācijas: Vadlīnijas publiskajām bibliotēkās (*Manuel de la bibliotheque publique*); Bibliogrāfijas zinātne (*L'Avenir du livre et de la bibliographie*); Garīgā darba organizācija (*L'Organisation des travaux scientifiques*). Krievu valodā pirmo reizi publicēti fragmenti no Traktāta par dokumentāciju (*Traité de Documentation*). Izdevumu papildina P.Otlē darbības raksturojums un bibliogrāfija.

Российская национальная библиотека: страницы истории. - Санкт-Петербург: РНБ, 2001. – 195 с. – ISBN 5-8192-0117-5 (Z 027(470.23))

Rakstu krājumā ievietotie materiāli tapuši, pētot Krievijas Nacionālās bibliotēkas vēsturi - ievietoti konferenču materiāli, raksti un publikācijas par maz pētītiem vēsturiskiem notikumiem, bibliogrāfiski materiāli par darbiniekiem dažādos vēstures periodos. Krājumā iekļautie materiāli ļauj izsekot Krievijas radošās inteliģences un pašas bibliotēkas likteņiem vēsturiski sarežģītā laikā.

Z lasītavas krājums papildinājies ar jauniem nozares **standartiem**:

Informācija un dokumentācija. Starptautiskā bibliotēku statistika. LVS EN ISO 2789. – Rīga : Latvijas standarts, 2005. – 110 lpp. (Z 02:006)

Informācija un dokumentācija. Bibliotēku darbības rādītāji. 1.labojum: Papildu darbības rādītāji LVS EN ISO 2789. – Rīga : Latvijas standarts, 2005. – 31 lpp. (Z 02:006)

Informācija un dokumentācija. Rādītāju satura, veidošanas un noformēšanas vadlīnijas. LVS ISO 999. – Rīga : Latvijas standarts, 2005. – 99 lpp. (Z 02:006)

Sast. Ilze Pētersone
LNB BAI Z lasītava
Tērbatas iela 75, Rīga
Tel. 7312808, fakss 7312807
e-pasts: ilzepe@lnb.lv
zlasitava@lnb.lv